

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 351/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] zastúpeného Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., Kadnárova 83, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5CdoR/13/2025 z 26. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. mája 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5CdoR/13/2025 z 26. februára 2026. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Mestský súd Bratislava II rozsudkom č. k. 23Pc/52/2023-110 zo 17. apríla 2024 zamietol návrh sťažovateľa na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k jeho plnoletej dcére, argumentujúc tým, že oprávnená je študentkou denného štúdia na vysokej škole, sústavne sa pripravuje na budúce povolanie a zároveň nedisponuje takým príjmom, ktorý by jej stačil na uspokojovanie jej vlastných potrieb, teda nie je schopná sa sama živiť. Navrhovateľ ako otec oprávnenej má k nej vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona a ktorej sa nemožno zbaviť inak ako tým, že oprávnená nadobudne schopnosť sama sa živiť, čo sa dosiaľ nestalo. Mestský súd zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Na odvolanie sťažovateľa Krajský súd v Trnave rozsudkom sp. zn. 14CoP/155/2024 z 13. marca 2025 potvrdil rozsudok mestského súdu a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozsudku a dospel k záveru, že okolnosti prípadu neumožňujú usudzovať o naplnení zákonných predpokladov pre zánik vyživovacej povinnosti navrhovateľa, preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

4. Sťažovateľ napadol rozsudok krajského súdu dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodil z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom dovolanie zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdenom porušení označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ktorý sťažovateľ považuje za arbitrárny, zmätočný, vnútorne rozporný a v dôsledku nedostatočného odôvodnenia aj za nepreskúmateľný. Sťažovateľ je toho názoru, že nedostal odpovede na svoje podstatné skutkové a právne otázky, keďže sa dovolací súd uspokojil so všeobecnými konštatovaniami o správnosti napadnutého rozsudku krajského súdu. Najvyšší súd síce uvádza, že súdy skúmali schopnosť plnoletej dcéry sa samostatne živiť, avšak z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, na základe akých skutkových zistení došli k tomuto záveru. Samotné denné vysokoškolské štúdium bolo tak najvyšším súdom povýšené na rozhodujúce a postačujúce kritérium trvania vyživovacej povinnosti. Za zmätočný považuje sťažovateľ aj názor o úsporách oprávnenej. Dovolací súd ani súdy nižších inštancií neuviedli, aké boli mesačné potreby dcéry, na aké obdobie by uvedené prostriedky postačovali, či dcéra mala vlastné výdavky na bývanie a stravu ani prečo jej prostriedky nemajú právny význam pri posudzovaní jej schopnosti sa sama živiť, čo robí rozhodnutie arbitrárnym.

6. Nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku podľa sťažovateľa spočíva aj v tom, že najvyšší súd odmietol právnu otázku sťažovateľa ako otázku, na ktorej rozhodnutie súdu nepostačovalo. Podľa sťažovateľa však jej zodpovedanie mohlo mať podstatný vplyv na právne posúdenie, keďže ak je plnoleté dieťa povinné spolupodieľať sa vlastnými finančnými prostriedkami na uspokojovaní svojich potrieb v čase denného štúdia na vysokej škole, tak by sa takto musela spolupodieľať aj oprávnená svojimi úsporami na uspokojovaní svojich potrieb. Za zmätočný považuje sťažovateľ aj spôsob, ako sa najvyšší súd vysporiadal s námietkou nevykonania dôkazov. Odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa sťažovateľa nespĺňa atribúty riadneho súdneho rozhodnutia

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie sťažovateľa zamietnuté. Sťažovateľ považuje napadnutý rozsudok za arbitrárny, zmätočný a v dôsledku nedostatočného odôvodnenia aj nepreskúmateľný. Zo sťažnostnej argumentácie je však zrejmá nespokojnosť sťažovateľa so samotným výsledkom konania a jeho nesúhlas so skutkovými a s právnymi závermi uvedenými v rozsudkoch mestského súdu a krajského súdu.

8. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd.

Pri uplatňovaní právomoci podľa čl. 124 ústavy ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležité zistený skutkový stav veci a aké právne závery z neho všeobecný súd vyvodil. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu, iba ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

9. Otázka posúdenia podmienok na uskutočnenie dovolacieho konania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Jej posúdenie je teda vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, ktorý je právnym predpisom ustanovujúcim v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru), v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (III. ÚS 450/2017). To, samozrejme, neplatí, ak by najvyšší súd posúdil danú otázku ústavne neutržateľne v neprospech sťažovateľa.

10. Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP mal spočívať v nedostatočnom odôvodnení rozsudku krajského súdu a vo vadách v dokazovaní. Bez potreby detailného parafrázovania záverov najvyššieho súdu ústavný súd uvádza, že najvyšší súd v súvislosti s daným dovolacím dôvodom po jeho všeobecnej charakteristike v bodoch 10 až 12 napadnutého rozsudku v bodoch 13 až 15 napadnutého rozsudku sťažovateľovi dostačujúcim spôsobom ozrejmil, prečo považuje rozsudok krajského súdu za dostatočne odôvodnený a prečo sťažovateľom navrhnuté dôkazy neboli súdmi nižších inštancií považované za relevantné. Aj podľa ústavného súdu sťažovateľom predstreté dovolacie námietky neboli spôsobilé zvrátiť výsledok rozhodnutia krajského súdu, najvyšší súd posúdil uplatnený dovolací dôvod zákonom predpokladaným spôsobom, rešpektujúc pritom citovanú relevantnú právnu úpravu vzhľadom na jej účel. Ústavný súd nezistil v danom kontexte žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu, ktorý by nemal oporu v procesných kódexoch.

11. Sťažovateľ podanie dovolania odvodil aj z § 421 ods. 1 CSP, keď nastolil právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte nemala byť riešená v nasledujúcom znení: „*Je plnoleté dieťa povinné spolupodieľať sa vlastnými finančnými prostriedkami na uspokojovaní svojich potrieb v čase denného štúdia na vysokej škole?*“ Po komplexnom posúdení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v kontexte uplatneného dovolacieho dôvodu sa ústavný súd plne stotožňuje s právnym názorom najvyššieho súdu, že sťažovateľom predstretú právnu otázku v posudzovanej veci nemožno považovať za rozhodujúcu, keďže cieľom dovolacieho konania je poskytnúť dotknutej strane ochranu jej práva, nie riešiť hypotetické právne otázky. Najvyšší súd tak sťažovateľovi bodoch 16 až 22 napadnutého rozsudku vyčerpávajúcim spôsobom ozrejmil, prečo dovolanie zamietol aj v tejto časti.

12. Po preskúmaní námietok obsiahnutých v ústavnej sťažnosti (obsahovo rovnorodých s námietkami prednesenými sťažovateľom v predchádzajúcich fázach konania) dospel ústavný súd zároveň k názoru, že sťažovateľ počas celého konania len predostieral svoje alternatívne právne posúdenie veci, pričom súd prvej inštancie a krajský súd v kontexte požadovaného petitu a pred súdmi použitej argumentácie dospeli k záveru, že bolo objektívne preukázané, že k splneniu zákonných podmienok na zrušenie vyživovacej povinnosti v rozhodnom čase nedošlo. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ dostal ústavne akceptovateľné odpovede na všetky svoje výhrady a námietky. Vo veci konajúce súdy reagovali na každý argument sťažovateľa, preto nebolo možné dospieť k záveru, že by nejaká zásadná otázka vo veci sťažovateľa ostala nezodpovedaná alebo nepovšimnutá, a teda by mohla zakladať sťažovateľom namietanú arbitrárnosť.

13. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2026

Libor Duľa
predseda senátu